

[Kjæruff-Schmidt]

man også skal registrere indbogenstande, sådan som et medlem af regeringen har givet udtryk for. Men det er ikke kun disse ting; der er jo også en omfattende registrering af enhver bygning, som eksisterer, stor eller lille, overalt i landet; hver bygning, hver garage, hver carport har sit nummer. Vi registrerer arealerne, bygningsinddelingen, hvilke bygningsmaterialer der er anvendt; små detaljer som, hvilken form for tagbelægning der anvendes, vil arkæologerne til sin tid til deres overraskelse opdage var noget, man registrerede og samlede oplysninger om. Men man vil også dykke ned i brandsikre bokse, hvor man vil kunne finde magnetbånd og andre former for registrering af edb-oplysninger fra pengeinstitutter, hospitaler, bistandskontorer, biblioteker, arbejdsformidlingskontorer og erhvervsvirksomheder, hvor en ufattelig mængde, i milliardvis, af oplysninger er samlet og gemt hen, oplysninger, som naturligvis er samlet af effektivitetshensyn, men som sammenlagt giver et fantastisk godt billede af det enkelte menneskes livsforhold, interesser, problemer og meget andet.

Der er selvfølgelig, som vi ved, kæmpe-mæssige fordele ved denne tekniske udvikling, men vi kender også alle ulemperne. Vi ved, at der selvfølgelig er meget stærke kræfter, som ønsker at anvende dette værktøj, som teknikken er, til en overmåde håndfast styring af samfundet, en meget rigoristisk styring og kontrol af det enkelte menneske og de enkelte foreteelser i samfundet. Det er naturligvis ikke mærkeligt eller overraskende, for når man har et værktøj, vil man være tilbøjelig til at ønske at bruge det, og problemet er jo altså simpelt hen: kan vi overhovedet gennemføre nogen sikkerhedsforanstaltninger, nogen beskyttelsesforanstaltninger over for dette tohovedede uhyre, som edb-teknikken er?

Der er mange paradokser, når vi nu i retsudvalget skal i gang med at drøfte lovforslagene. Et enkelt lille paradoks er det, vi for tiden sidder i retsudvalget og diskuterer med energi: spørgsmålet om beskyttelse af privatlivets fred. Der er jo et lovforslag, som går ud på, at det er uhyre vigtigt at sikre privatlivets fred, sådan at borgerne ikke udsættes for den forfærdelige indtrængen i deres private sfære, som det ville være, hvis f. eks. en sælger fra Falcks Redningskorps ringede op til dem og foreslog dem, at de skulle tegne et

Falck-abonnement. Der er nok et stort flertal i folketinget, der ønsker at få sat en stopper for en så uhyrlig form for indtrængen på privatlivets område og vil have gjort det strafbart, hvis noget sådant skulle finde sted. Det står jo i virkeligheden i et fantastisk perspektiv sammenholdt med, hvordan edb-teknikken på godt og ondt trænger sig frem på alle samfundslivets områder og registrerer både private og offentlige forhold.

Datamaskinernes magt på godt og ondt har man fra politisk side måske nok hidtil undgået at tage stilling til, men det er meget positivt, at der nu tilsyneladende fra alle partiers side er en vilje til at tage fat på problemerne. Spørgsmålet er så, om det overhovedet kan lade sig gøre at gennemføre beskyttelsesforanstaltninger. Kan man overhovedet stille noget op over for de problemer? Det er jo ikke sikkert; det er jo ikke ethvert problem, der lader sig løse. Meget tyder på, at det vil være meget vanskeligt at gøre noget ved de problemer, vi står over for, for den tekniske udvikling går, som jeg har været inde på, hånd i hånd med meget, meget stærke ønsker om, at lovgivningen skal stå på bureaukратиets side og på teknikken side snarere end på det enkelte menneskes side.

Men nu skal vi altså i gang, og regeringen er kommet med et oplæg. Andre partier er også kommet med deres oplæg. Nogle af de vigtigste spørgsmål, man kan nævne her i flæng ved førstebehandlingen, er sådan noget som tilsynsproblemet. Skal der være et tilsyn med edb-registrene? Hvem skal det bestå af? Hvordan skal det fungere? Fremskridtspartiet mener nok, at regeringens forslag på det punkt er utilstrækkeligt. Vi synes ikke, det er rigtigt, at tilsynet skal nedsættes af den administration, som tilsynet skal føre tilsyn med. Vi tror også, at justitsministeren er opmærksom på det problem, der ligger her, og med den tredeling af samfundsmagten, som vi i det mindste i teorien anfører at vi betjener os af her i landet, kunne man måske nok sige, at ved så vitale problemer, som der er tale om her, kunne det være rigtigt, at tilsynsmyndigheden helt eller delvis blev udpeget af en af de to andre magtgrupperinger, det være sig domstolene eller folketinget.

Vi synes nok, at retsforbundets forslag på dette punkt er et bedre forslag, men vi er helt klar over – og det hilser vi med tilfredshed – at justitsministeren ikke har lagt sig fast på,